

Vitazstvo Srdca

VŠETKO VEĽKÉ
SA RODÍ V TICHU

Rodina Panny Márie

2019 (II) / č. 127

„*O*zajstným dôvodom na radosť
je aj veľký počet zasvätených mužov a žien,
biskupov a kňazov,
ktorí každodenne žijú svoje povolanie vo vernosti,
v tichu, vo svätosti a v odriekaní.“

pápež František, 21. decembra 2018

Moc ticha

Všetko skutočne veľké sa deje v tichu. To nám ukazuje aj najväčšia a najdôležitejšia udalosť v dejinách stvorenia: vtelenie Božieho Syna. Archanjel Gabriel je Bohom poslaný do Nazareta, bezvýznamného mestečka so zlou povestou, k Panne, aby sa jej spýtal, či súhlasí s tým, že sa stane matkou Mesiáša, ktorý z hriechov vykúpi národy a uzdraví celé stvorenie. Nezaznel žiaden potlesk ani dramatická filmová hudba, nebol tam ani žiadny televízny štáb, ani len prítomnosť nejakej náboženskej autority neumocnila najvýznamnejšiu udalosť všetkých čias. Podobne v skrytosti, v tichu obyczajnej maštale, prišiel na svet božský Vykupiteľ. A potom Ježiš strávil 30 rokov svojho vykupiteľského života – rovnako bez senzácií – vo Svätej rodine. On sám povedal blahoslavenému Charlesovi de Foucauldovi o tomto období svojho života:

„Mysli na jedno: Moja matka a svätý Jozef žili obaja život dokonalosti. Ak niekto začne milovať Boha, pocíti, že sa chce utiahnuť do ticha, pretože chce byť pri tom, koho miluje, a vie, že ho nájde iba v tichu. V akej utiahnutosti a tichu museli potom žiť moji svätí rodičia!

Keď som prišiel na svet, vstúpil som do tejto nadprirodzenej domácnosti, kde dni plynuli v ustavičnom rozjímaní: Pracovali sme, ale myšlienkami sme boli pri Bohu; v modlitbe a pri práci sprevádzanej modlitbou. Tieto dve duše si zariadili svoj život úplne v odlúčení, v utiahnutosti v malom Nazarete. Ich rozhovory patrili len nebesiam. Boli si navzájom bratom a sestrou. Do tohto života som vstúpil, a tak sa stal aj mojím životom.

Traja robotníci, ktorí vykonávali úplne jednoduché práce, ale s tou najväčšou láskou – to vykúpilo svet. Moja prítomnosť posilnila putá, ktoré spájali Máriu a Jozefa. Tak ako som im vdýchol túto lásku k utiahnutosti, tak ju vdýchnem všetkým dušiam, keď sa ku mne priblížia.“

Mnohí svätí, predovšetkým tí, ktorých ani nepoznáme, napodobňovali tento život: v púšti alebo v odľahlých kláštoroch, mnísi, o ktorých nikto nevedel. Ženy v kontemplatívnych reholiach, ako napr. sv. Terezka Ježiškova. Keby v poslušnosti nepísala, zostal by jej život úplne neznámy, ale o nič menej plodný.

V tichu je ukrytá veľká moc. Myslime iba na zázrak malého dieťatka, ako rastie v lone svojej matky. Rastliny, stromy a kvety rastú a rozvíjajú sa priam nečujne, miliardy ich kvitnú a voňajú v úplnom

tichu. Najväčší zázrak zo všetkých, premena chleba a vína na telo a krv Kristovu, sa uskutočňuje bez jedinej hlásky, rovnako ako aj vkladanie rúk biskupa – ten najdôležitejší okamih pri kňazskej vysviacke.

A keď v pokornej láske predstúpime pred Najsvätejšiu sviatosť, môže nám Boh zjaviť svoju vôľu, svoje odpustenie, svoju lásku a svoje plány – podľa toho, nakoľko sme vnímaví na podnety jeho Ducha.

Matka Tereza z Kalkaty preto odporúča: „Počúvajte Boha v mlčaní. Ak je vaše srdce plné iných vecí, nemôžete počuť Boží hlas. Ak ste však počúvali Boží hlas v tichosti svojho srdca, potom je vaše srdce naplnené Bohom, tak ako Mária bola plná milosti.“

Týmto spôsobom v nás môže rásť svätosť ako embryo v lone matky. Ticho je pre nadprirodzený život duše nenahraditeľné, pretože v tichu prebýva a pôsobí Boh. Ticho je základným predpokladom pre jeho pôsobenie v nás a pre šírenie jeho kráľovstva.

Pri všetkých aktivitách, ktoré si od nás každý deň vyžaduje, je to skutočne ťažké, nájsť si momenty ticha. A predsa niekedy stačí už len ísť na prechádzku do prírody alebo vypnúť televízor, aby sme mohli myslieť na Boha, ktorý nás neustále miluje nekonečnou láskou.

Trpieť v tichosti

Pre nás ľudí je najväčšou výzvou trpieť v tichosti. Koľko milosti z toho ale môže prúdiť, nám ukazuje život Svätej rodiny. Myslime na svätého Jozefa, keď videl, že Mária je v požehnanom stave. Iba vďaka tomu, že nehladal riešenie „na vlastnú päsť“, ale túto ponižujúcu bolesť niesol v modlitbe a tichu, mohol mu Boh vo sne cez anjela vysvetliť, ako k tejto výnimočnej situácii došlo, ako aj to, že nemá váhať zobrať si k sebe Máriu ako svoju manželku.

Samozrejme, problémy si treba vyjasniť, predovšetkým v manželstve. Ale vždy záleží na tom, aby sme vybrali správny okamih, správne slová a primeraný tón. Zvlášť v bolestivých situáciách – v nádeji, že to prinesie úľavu – sa chce človek vyrozprávať a o svojich problémoch hneď hovoriť. Nemusí to však byť vždy tá správna cesta.

Najskôr by sa mal človek v modlitbe pred Bohom stíšiť, aby sa upokojili emócie a odstránili nepodstatné, nepremyslené tvrdenia alebo prehnané a ostré poznámky. Keď potom vo vnútri cítíme pokoj a istotu, môžeme začať rozhovor pokojne a vecne a predovšetkým bez obviňovania. Svätá Faustína píše: „*Vo chvíľach, keď veľmi trpím, snažím sa mlčať. Nedôverujem jazyku, v takých chvíľach je náchylný hovoriť o sebe a má mi predsa slúžiť na oslavovanie Boha za tolké dobrodenia a dary, ktoré som dostala. Keď prijímam Ježiša vo svätom prijímaní, vrúcne ho prosím, aby ráčil vyliečiť môj jazyk, aby som ním neurážala ani Boha, ani blížnych.*“ (Denníček č. 92)

Ako záťažko nám padne mlčať, modliť sa a žehnať, keď sa cítíme ukriždení! Svätá Tereza Ježiškova nám ako učiteľka Cirkvi odporúča: „Ak nás druhí nepochopia a nepriaznivo nás posudzujú, čo nám osoží obraňovať sa, vysvetľovať svoje pohnútky? Nechajme to tak; budme ticho. Je blahodarné nič nehovoriť! Ó, šťastné mlčanie, ktoré dáva duši tak veľa pokoja!“

Práve stíšenie sa a mlčanie by často priniesli skutočné riešenia – a to božským, láskyplným spôsobom. O tom svedčí aj jeden príbeh o vode. V Španielsku je tento príbeh známy pod názvom Vincentova voda. Jedna žena sa svätému Vincentovi Ferrerskému s trpkosťou sťažovala na svojho manžela, že je mrzutý a výbušný, jednoducho na nevydržanie. Kňaz ju poslal k vrátnikovi s tým,

že ho má poprosiť o vodu z kláštornej studne. „Keď tvoj muž príde domov, daj si za hlt tejto vody a opatrne ju podrž v ústach. Potom zažiješ zázrak.“ Žena urobila, ako jej odporučil svätý Vincent. Keď večer prišiel jej rozladený a netrpezlivý muž domov, vzala si z tajomnej vody a pevne stisla pery, aby udržala tekutinu v ústach. A muž sa skutočne rýchlo upokojil. Zopakovala to niekoľko dní po sebe, zakaždým s tým istým neskutočným úspechom. Jej muž sa úplne zmenil, začal dokonca chváliť jej miernosť a trpezlivosť. Rozžiarená žena sa vrátila k svätému Vincentovi a rozprávala mu o účinku tejto zázračnej vody. On jej s úsmevom odpovedal: „Dcéra moja, nie voda spôsobila tento zázrak, bolo to tvoje mlčanie. Predtým si svojím protirečením svojho muža vždy dráždila. Tvoje mlčanie ho upokojilo.“

Pápež Benedikt XVI. je tiež presvedčený: „V tichu sa počívame a poznávame, v tichu sa rodí a prehlbuje myslenie, jasnejšie chápeme to, čo chceme povedať alebo čo očakávame od druhého, ľahšie sa rozhodujeme, ako sa máme vyjadriť.“

*M*ilí čitatelia, v tomto vydaní nášho časopisu sa venujeme téme ticha. Prinášame rôzne svedectvá zo života svätých, ale aj súčasných kresťanov, ktorí práve v tichu zažili niečo veľké a mimoriadne. Nech nás tieto príklady povzbudia, aby sme ticho vyhľadávali a verili v jeho moc.

„Keby sa prísne zachovávalo mlčanie,“ píše sv. Faustína, „nebolo by šomrania, rozhorčenia, ohovárania a klebiet. Nebola by porušovaná láska k blížnemu, jedným slovom – mnohé chyby by vymizli. Mlčiace ústa sú čisté zlato a svedčia o vnútornej svätosti.“

Denníček č. 552

Láska nepozná mieru

„Čím máme čistejší úmysel, čím viac sa oslobodíme od sebalásky a vlastného prospechu, tým pokojnejšie a sústredenejšie v Bohu budeme pracovať.“

z listu spolusestrám

Ked blahoslavená sestra Ulrika Nischová (1882 – 1913) ako 22-ročná vstúpila do Kongregácie milosrdných sestier Svätého kríža (SCSC) v Hegne pri Bodamskom jazere v Nemecku, bola už navyknutá v tichosti znášať trápenia a ťažkosti. Od svojich šestnástich rokov bola zamestnaná vo viacerých rodinách ako slúžka, a tým sa jej všedný deň vlastne v mnohom ani nelíšil od toho nášho. Zaiste aj preto nám má i v dnešnej dobe čo povedať. Rovnako ako väčšina ľudí, aj ona túžila osobne zakúsiť Božiu lásku, a preto s obľubou vyhľadávala ticho a modlitbu. Napriek tomu ju Boh povolal do činnej rehole, kde jej bola zverená služba v kuchyni. Práve pre túto úlohu a prácu s ňou spojenú sa často nemohla zúčastňovať na spoločných modlitbách – a to pre ňu znamenalo nie malú obeť. Aj ona – podobne ako my dnes – poznala ťažkosti a starosti rušného, ba často až hektického pracovného prostredia. To jej však nebránilo žiť hlbokým duchovným životom, pretože jednotu s Bohom kládla na prvé miesto. „*Všetko konajme v Božej prítomnosti a na jeho slávu, aby sa naše úsilie zmenilo na návyk. Ak sa náš duch zaoberá Bohom, práca je posvätená. Takto budeme stúpať stupienok po stupienku a naplnení veľkým uspokojením budeme pripravení pracovať a trpieť na slávu Božiu.*“

Aj keď večer bývala už na smrť unavená, nikdy nevynechala tichú poklonu, v ktorej by sa ešte v osobnej modlitbe mohla stretnúť s Ježišom. Raz na otázku istej spolusestry, čo vlastne robí, keď po prijatí svätého prijímania zostáva tak dlho nehybne kľačať, so žiariacimi očami jednoducho povedala: „*On miluje mňa a ja milujem jeho. Nehovorím vôbec nič.*“

Sr. Ulrika si túto vnútornú sústredenosť uchovala aj uprostred hluku a zhonu v kuchyni tým, že všetko robila „*z lásky k Spasiteľovi*“.

Istá spolusestra si raz od nej pýtala radu, ako by mohla prežívať väčšiu vnútornú sústredenosť. So šibalským úsmevom jej sr. Ulrika odpovedala: „*Tak to musíte viac zatvárať okenice.*“ Tým mala na mysli: nevenovať nadmernú pozornosť zbytočnostiam a nestrácať sa v nich. Aby neustále zotrvala v Božej prítomnosti, využívala ako veľkú pomoc strelné modlitby. Tie jej tiež pomáhali všímať si príležitosti k nejakému sebazapreniu a takéto príležitosti nepremeškať; naopak, v mene celého ľudstva ich využiť ako vedomú obeť nebeskému Otcovi na odčinenie všetkých urážok, ktoré sa mu denne dostávajú. S týmto postojom v tichosti znášala všetky protivenstvá všedného dňa. Istej novicke, ktorá sa rozplakala po nejakom pokarhaní, ticho pošepala do ucha: „*Pod', vydržme to z lásky k Spasiteľovi. Toto nám osadí do koruny vzácny drahokam.*“

Jedného dňa došlo v kuchyni ku konfliktu, v ktorom sa preukázala vnútorná veľkosť sr. Ulriky. S viacerými ženami práve chystala hlávkový šalát k obedu, keď do kuchyne vošiel paholok a z nádoby pre psy nesústredene vylial vriacu vodu priamo na šalát. Keď si hlavná kuchárka, sestra zodpovedná za kuchyňu, všimla takto znehodnotený a nepoužiteľný šalát, hneď upodozrievala sr. Ulriku. Vo svojom temperamente sa na ňu zlostne oborila a v hneve zatlačila nevinnú sestru až k policiam. Úbohej pomocnej kuchárke sa z očí kotúlali slzy, no len čo sa oslobodila z pevného zovretia, ponáhľala sa

do kaplnky. Po krátkom čase sa vrátila do kuchyne zase veselá, akoby sa nič nestalo. Keď ju nato oslovila jedna z prítomných žien, povedala: „*Netreba byť taký precitlivý. Veď to nemyslela zle. A kvôli milému Spasiteľovi to stojí za to, aby človek dokázal aj niečo znieť.*“ V tichej modlitbe pred Najsvätejšou sviatosťou dostala silu, aby s láskou túto bolesť obetovala a svojej spolusestre odpustila. Takto získavala jej duša stále väčšiu moc lásky, a tým postupne narastala aj jej svätosť. Iná mladá žena, ktorá tiež pomáhala v kuchyni a často bývala svedkom podobných ponižovaní a šikanovania sr. Ulriky, neskôr povedala: „*Sprvoti som tú sestru považovala za hlúpu, že to všetko iba znáša. Dnes to však považujem za hrdinskú čnosť a vysvetľujem si to jedine jej láskou k Bohu.*“

Ulrika Nischová zomrela ako 30-ročná na následky tuberkulózy. Slová, ktoré napísala svojim spoluses-
trám v jednom z posledných listov, vyjadrujú zmysel celého jej života: „*Láska nepozná mieru a pre lásku
chceme pracovať a všetko vytrpieť.*“

Prameň: Walbert Bühlmann, Blahoslavená sestra Ulrika.
Vzhliadol na moju poníženosť, Lúč 1992

Starec Siluan

Siluan (1866 – 1938) je jedným z najväčších učiteľov duchovného života. Je jeden z tých, ktorí v tradícii ruskej Pravoslávnej cirkvi majú pomenovanie „starec“. Siluan sa narodil v Rusku a po búrlivej mladosti sa utiahol do samoty kláštora na hore Atos, aby askézou a modlitbou v tichosti slúžil Bohu a ľuďom.

Starec Siluan rád rozprával o svojom otcovi, ktorý mu bol v detstve a v mladosti neoceniteľným vzorom tichosti a miernosti. Raz v čase žatvy mal Semen (tak sa volal Siluan občianskym menom) na starosti pripraviť obed pre roľníkov na poli. Bol práve piatok, no on na to zabudol, uvaril bravčovinu a všetci sa najedli. Od toho dňa prešlo niekoľko mesiacov a až v zime, počas nejakého sviatku, s úsmevom oslovil otec syna Semena: „*Synku, pamätáš, ako si ma na poli nakrmil bravčovinou? Veď bol piatok; vieš, ja som ju vtedy jedol, akoby to bola zdochlina.*“ – „*Prečo si mi to vtedy nepovedal?*“ – „*Nechcel som ťa zarmútiť.*“ – „*Pomyslite si len, celý polrok sa trápil a čakal na vhodný okamih, aby ma upozornil, no pritom nezarmútil. Ja som nedosiahol úroveň svojho otca. Bol úplne negramotný, dokonca aj v modlitbe ‚Otče náš‘ robil chyby, ale bol to mierny a múdry človek.*“

Aj zo Semena sa stal neobyčajný „*muž s obdivuhodne jemným srdcom, ktorý sa s dojímavou láskou a jemnocitom delil o utrpenie a nešťastie iných. Popri svojej veľkej odvahe bol mimoriadne nežný,*“ dosvedčuje Archimandrit Sofronij. No aby sa takým stal, musel sa odvrátiť od sveta a utiahnuť sa do ústrania, do ticha, kde ho premenila Božia milosť.

Už počas rokov mladosti pomýšľal Semen na to, že sa stane mníchom. Avšak hluk mladíckej bujarosti udusil každé Božie volanie. Keď vyrástol na zdravého a mocného mládenca, opakovane sa nechával unášať svojimi vášňami, ba zlákali ho aj hriechne skutky, až kým jedného dňa po nerozumne prežitom čase zadriemal a vo sne cítil, akoby mu perami vnikla do vnútra zmija. Pocítil veľmi silný

odpor a prebudil sa. Vtom začul slová: „*Prehltol si vo sne zmiju a hnusí sa ti to; tak sa aj mne zle pozerá na to, čo robíš.*“ Podľa hlbokého a nesporného presvedčenia starca to bol hlas samotnej Bohorodičky. Semen pocítil veľkú hanbu za svoj predošlý život a začal konať pokánie. Keď ukončil svoju službu v garde, odišiel Semen spolu s rotným pisárom k otcovi Jánovi Kronštadskému, aby ho poprosil o modlitby a požehnanie. Na jeseň 1892 opustil svoju domovinu a vstúpil do ruského kláštora – monastiera svätého veľkomučeníka Panteleimóna na hore Atos.

*P*odľa tamojších zvykov musel začínajúci послушník (novic) „brat Simeon“ prežiť niekoľko dní v úplnom pokoji, aby si spomenul na všetky svoje hriechy, ktoré spáchal počas celého doterajšieho života, potom sa vyspovedal a začal nový život – život v modlitbe a poslušnosti, práci a pôste. Mnisi trávajú väčšinu času v mlčaní, aby ľahšie zotrúvali v Božej prítomnosti; učia sa dávať pozor na svoje myšlienky, pocity a želania. Brat Simeon bral tento život veľmi vážne a už ako novice bol vtiahnutý do silného duchovného boja, ktorý ho priviedol až na pokraj zúfalstva. A tu mu v jednej vízii prišiel na pomoc sám Ježiš. Nežný, odpúšťajúci Pánov pohľad dokonale zmenil mladého novica. Zmizla všetka temnota a brat Simeon – Siluan bol naplnený ohňom Ducha Svätého. Od toho okamihu nevýslovne trpel skutočnosťou hriechu, vedomím toho, že Boh je urážaný. Preto sa v hlbokej lúťosti a slzách utiekal k Bohu a prosil o odpustenie svojich vlastných pokleskov, ale aj pokleskov iných.

*N*a tejto ceste Božia milosť rozšírila jeho srdce a v tichu modlitby a vo veľkom vnútornom utrpení z neho vyformovala starca, ktorý žil pre celé ľudstvo a ktorému Boh mohol zjavovať svoju múdrosť. Preniknutý súcitom s hriešnikmi a naplnený hlbokou láskou k priateľom i nepriateľom, napísal: „*Mních sa modlí za celý svet, plače nad celým svetom; a toto je jeho hlavná činnosť. Ktože ho núti plakať nad celým svetom? Núti ho Pán Isus Christos, Boží Syn. On dáva mníchovi lásku Svätého Ducha a vďaka tejto láske je srdce mnícha ustarostené, pretože nie všetci budú spasení... V tom je naša služba svetu. Boh zachováva svet kvôli týmto ľuďom, pretože oni sú vzácni v jeho očiach... Vďaka ich modlitbe žijeme my všetci v pokoji.*“

Prameň: Archimandrit Sofronij (Sacharov), Starec Siluan
Prešov, 2005

Majú vidieť Ježiša, nie mňa!

Film Umučenie Krista, ktorý natočil austrálsky režisér Mel Gibson, sa v roku 2004 stal jedným z najúspešnejších filmov všetkých čias. Duchovné ovocie, ktoré tento film priniesol, a mnohé obrátenia po celom svete, súvisia predovšetkým s ustavičnou modlitbou Jima Caviezela, predstaviteľa Ježiša, a jeho hlbokým sviatostným životom počas natáčania.

Americký herec Jim Caviezel je katolík a má írské a slovensko-švajčiarske korene. V roku 2001 patril k nádejným talentom Hollywoodu. Ako 32-ročný sa práve zdržiaval v Írsku na natáčaní, keď sa od manželky Kerri (v tom čase bola po prvýkrát v Medžugorí) dozvedel, že vizionár Ivan Dragičević sa chystá prísť do Írska. Chcela, aby som na stretnutie s Ivanom prišiel. Jim si spomína: „Pri telefonovaní som ju prerušil: ‚Pozri, mám tu skutočne závažnú prácu. Teraz sa nemôžem zaoberať vizionármi. Teraz to nie je možné.‘ Bolo mi jasné, že nebudem mať na to čas, lebo som musel nonstop pracovať. Ale práve v ten deň som zrazu dostal voľno, a keďže si to moja manželka nevyhnutne želala, išiel som na modlitbové stretnutie s vizionárom. Počas zjavenia som kľačal vedľa Ivana a v srdci som si povedal: ‚Okej, Panna Mária, tu som... Keď si tu, daj mi to spoznať, ale dá sa tomu len ťažko veriť!‘ Naraz som v duši pocítil, akoby sa na mňa niekto usmial a tým najkrajším spôsobom sa dotkol môjho srdca. Cítil som veľké naplnenie, bolo to niečo nebeské. Keď som vstal, po tvári mi tiekli slzy.

Ivan mi povedal: ‚Jim, vždy si nájdeme čas na to, čo milujeme. Dôvod, prečo ľudia nemajú čas pre Boha je ten, že ho nemilujú.‘

To ma zasiahlo. Ivan potom pokračoval: ‚Boh ťa pozýva, aby si sa modlil srdcom.‘ V tom okamihu sa dvere môjho srdca otvorili a bol to pre mňa akoby začiatok misie. V jemnom svetle lásky, ktorú som v sebe pociťoval, som začal spoznávať, kde som sa vlastne nachádzal, aký som bol slabý, ako tvrdo som posudzoval ľudí... Po skončení filmovania v Írsku som svojej žene povedal: ‚Chcem ísť ihneď do Medžugoria!‘ Cítil som, že ruka Panny Márie bola nad mojou kariérou, nad mojím životom a že na mňa čaká niečo veľké. Tieto štyri dni v Medžugorí sa stali zvratom v mojom živote. Odteraz som chcel už iba jedno: modliť sa. Keď som sa modlil, cítil som spojenie s Bohom. Táto skúsenosť vo mne pretrvávala aj doma v rodine.

Keď ma Mel Gibson jedného dňa vyhľadal a priamo začal so mnou hovoriť o filmoch o Ježišovi, spýtal som sa ho: ‚Ty chceš, aby som hral Ježiša, však?‘ On prisvedčil. Ako som sa neskôr dopočul, Mel Gibson už 15 rokov cítil vo svojom srdci Božie volanie natočiť film o umučení Krista. Hľadal muža vo veku 33 rokov, ktorý má iniciály ako Ježiš. O dva dni po tomto našom rozhovore mi znovu zavolať. Akoby ma chcel od všetkého odhovoriť: ‚Ak prijmeš túto rolu, možno už nikdy nebudeš pracovať v Hollywoode a ja nechcem byť zodpovedný za koniec tvojej kariéry.‘ Cítil som strach a mlčal som. Zrazu ma ale naplnil hlboký pokoj a vyslovil som slová, ktoré neboli zo mňa: ‚Mel, všetci sme povolani niesť svoj kríž. Keď nevezmeš na seba svoj kríž a nebudeš ho niesť, jeho ťažoba ťa zadlávi!‘ A tak sa natáčanie začalo. Súhlas na film sme dostali na sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Prvú verziu sme skončili na sviatok Panny Márie Fatimskej. To ona robila tento film pre svojho Syna! Často som mal pochybnosti, či som hodný hrať Ježiša, ale Ivan Dragičević ma povzbudzoval: ‚Vieš, Jim, Boh si nikdy nevyberá tých najlepších.‘

*B*ez Medžugoria, kde som otvoril svoje srdce modlitbe a sviatostiam, by som túto rolu nikdy neprijal! Vedel som, že ak mám byť predstaviteľom Ježiša, musím byť celkom blízko pri ňom. Preto som sa pripravoval všetkými prostriedkami, ktoré ma naučilo Medžugorie. S Melom Gibsonom sme chodili na svätú omšu, každý deň. Tak som sa tiež naučil aspoň trochu po latinsky. Vďaka modlitbe ruženca som si uvedomil, že nesmiem používať žiadne hrubé slová alebo byť nepríjemný v styku s ľuďmi v tíme – boli to všetko skvelí herci. Denne som sa zúčastňoval na eucharistickej poklone a istý čas som denne pristupoval k svätej spovedi... Počas celého nakrúcania som bol v hlbokom sústredení a rozjímaní, aby som „zostal vo svojej role presvedčivý“. Bolo to dôležité, lebo som bol presvedčený, že iba modlitba, pôst a Ježišova eucharistická prítomnosť v mojej duši umožnia ľuďom vidieť vo mne samotného Ježiša – a to som si nadovšetko prial. Takto mali ľudia pocítiť, že sa musia rozhodnúť. A obrátiť sa.

*K*ed sme natáčali scénu Poslednej večere, mal som silnú túžbu mať tam skutočne prítomného Pána Ježiša, a preto som poprosil kňaza, aby vyložil Najsvätejšiu sviatosť. Najprv váhal, no ja som ho naliehavo prosil, lebo som bol presvedčený, že ľudia o to viac spoznajú vo mne Krista, keď sa ja budem pozeráť na neho. A tak kňaz so svätou Eucharistiou v rukách stál hneď vedľa kameramana. Ľudia, čo sledujú film a vidia lesk v mojich očiach, si neuvedomujú, že tam vidia skutočne Ježiša, odraz premenenej hostie v mojich očiach!

Podobne to bolo aj pri scéne ukrižovania: bol tam prítomný kňaz a v rukách držal Najsvätejšiu sviatosť. Ja som sa vtedy neustále modlil.

Najväčšou výzvou vo filme pre mňa nebolo, ako som si najprv myslel, naučiť sa naspamäť všetky texty v latinčine, aramejčine alebo hebrejčine. Bola to telesná námaha, fyzické vypätie... Film sa skutočne zrodil v bolestiach, no ja som napriek tomu vo všetkých vonkajších i vnútorných bojoch často v srdci pociťoval hlboký pokoj. Bolo to tak aj pri scéne, kde som sa na krížovej ceste stretol s Pannou Máriou.

*T*úto scénu sme opakovali štyrikrát. Zakaždým som cítil, že ešte stále príliš stojím v popredí ja sám. Potom do kríža niekto narazil a mne sa vyklbilo ľavé rameno. V tejto náhlejšej a strašnej bolesti som stratil rovnováhu a pod váhou kríža som tvárou spadol na zaprášenú zem. Z nosa a z úst mi tiekla krv. Vtom som matke povedal: *„Hľa, všetko robím nové.“* Keď som opäť zdvihol kríž, rameno ma neopísateľne bolelo; – ale cítil som, akú to má hodnotu! Tu som prestal hrať ja a bol to už len Ježiš, ktorý sa vo mne zviditeľnil, ako odpoveď na moje modlitby: *„Chcem, aby ľudia videli teba, Ježiš, nie mňa!“*

Vyklbené rameno mi vždy nanovo vyskakovalo, keď som s krížom do niečoho narazil. Pri scéne bičovania ma biče dvakrát zasiahli a na chrbte mi spôsobili hlbokú ranu, dlhú 14 cm. Keď sme natáčali Ježišovu reč na vrchu, udrel do mňa blesk. K tomu sa pridala ešte chronický nedostatok spánku: mesiace som musel denne vstávať o tretej hodine ráno, pretože maskovanie trvalo skoro osem hodín. Na konci filmu, keď som visel na kríži, som namiesto mojich 95 kíl vážil už len 76 a bolo mi stále na zvracanie. Vplyvom chladnej horskej klímy, teploty sotva nad nulou, som bol podchladený, mal som zápal pľúc, pľúca boli plné tekutiny, takže som len ťažko dýchal. Moje telo bolo skutočne modré, ale to už nebol mejkap... Áno, bol to Pán, ktorý mi dal pocítiť kúsok z utrpenia, ktorým on sám prechádzal. Bol mi oporou a opýtal sa ma: *„Ako ďaleko si ochotný ísť? Koľko z môjho utrpenia chceš ukázať svetu?“* A ja som povedal: *„Všetko.“* Bolo mi tak zle, že som pri opakovanom vyklbení

ramena už takmer ani necítil bolesti. Ale ani s mojím srdcom nebolo všetko v poriadku, no hovoril som si: *„Idem ďalej... Toto je len medzi mnou a Bohom.“* A pomyslel som si: *„Áno, som pripravený... Bože, môžeš si ma vziať.“* Keď sa natáčanie skončilo, musel som podstúpiť operáciu srdca.

*U*mučenie Krista je film o láske, snáď jeden z najväčších svojho druhu. Myslím, že Boh nás práve v tomto čase pozýva k takejto láske a my by sme mali odpovedať na jeho volanie celým srdcom i celým životom. Tento film je dielom Panny Márie pre jej Syna; a pretože je to jej dielo, je aj napádané nepriateľom. Totus tuus, Mária. Jej som sa celkom odovzdal; to je podstata mojej viery. Môj vzťah k Ježišovi mám vďaka nej.“

Odkedy Jim Caviezel vzal na seba rolu Pána Ježiša, producenti Hollywoodu sa mu skutočne vyhýbajú. On je však presvedčený: *„Musíme byť pripravení vzdať sa svojho mena, svojej povesti a svojho života, aby sme svedčili o pravde.“*

Pohľad plný lásky

Obrátenie talianskeho herca Pietra Sarubbiho, ktorý vo filme Umučenie Krista stvárnil Barabáša, veľmi výrazne dokazuje, že niekedy stačí len jediný pohľad človeka zjednoteného s Bohom, aby to – hoci aj bez slov – naruby obrátilo život niekoho druhého.

*P*o nepokojnom živote plnom snov a sklamaní to Pietro Sarubbi dotiahol predsa len ďaleko. Tento muž, narodený v roku 1961, sa stal uznávaným talianskym divadelníkom a hercom so skúsenosťami aj na medzinárodnej úrovni. Keď v lete 2002 dostal 40-ročný herec ponuku, o akej sa mu doposiaľ ani len nesnívalo, práve prežíval osobnú profesijnú krízu. Zatrpknutý, sotva praktizujúci katolík Sarubbi spomína:

„Všetko sa začalo jedného pekného dňa pri mori. Zavolať mi Mel Gibson a pozval ma do Ríma na nakrúcanie filmu Umučenie Krista. Vzhľadom na môj vonkajší výzor, urastenú a mocnú postavu, s výrazom evokujúcim úprimnosť, som očakával, že snáď dostanem rolu apoštola Petra, ktorý sa objavoval v deji počas celého filmu. Veď napokon – chcel som si dobre zarobiť, stať sa slávnym a dostať sa na stránky časopisov. Mel Gibson mi však ponúkol rolu Barabáša, zbojníka a vraha. Ešte zo školských čias, z katechizmovej prípravy na prvé sväté prijímanie som si pamätal, že Barabášovo „vystúpenie“ bolo celkom kratučké. Gibsonovu ponuku som prijal len s ťažkým srdcom. A potom pri čítaní scenára som zistil, že Barabáš vôbec nič nehovorí! Ani len slovíčko, vonkoncom nič! Nanajvýš sklamaný som na Mela Gibsona naliehal:

„Nechaj ma čosi povedať. Pre mňa za mňa, nech je to hocičo; či Pilátovi alebo Kajfášovi!“ Ale zostalo to po starom. Mel Gibson ma len posmelil a s nezvyčajným pochopením a s otcovskou trpezlivosťou povedal: *„Tvoj Barabáš bude mať pre teba a pre tento film oveľa väčší význam než úloha s mnohými dialógmi v nejakom inom filme. Len mi dôveruj a uvidíš!“*

Na mieste nakrúcania filmu vládla citeľne hlboká atmosféra. Boli tam prítomní aj niekoľkí kňazi, ktorí boli hercom k dispozícii na rozhovor či poradiť ohľadne ich filmových úloh. Pred nakrúcaním mojej scény som musel byť už o pol piatej ráno v maskérni. V dôsledku nespočetných skúšok, keď som mal na rukách ťažké okovy, mi začali krváčať zápästia. Čo však na mňa spravilo naozaj ohromný dojem, to bola vážnosť, s akou sa Jim Caviezel, ktorý stvárnil Ježiša, vžil do tejto svojej roly – bol celý strhaný, trpel a veľa sa modlil. Vôbec sa nešetril a medzi jednotlivými scénami nerobil žiadne prestávky tak, ako som to robil napríklad ja. Jednoducho som ‚vykĺzol‘ z mojej postavy, debatoval som s ostatnými, sťažoval sa na zranené zápästia a pil horúci čaj. Caviezel, ktorý by sa ako hlavný predstaviteľ mohol dožadovať pohodlia, zostával v tichosti stáť na svojom mieste, celkom ponorený do svojej úlohy, bosý a vystavený napospas vlhkému chladu januárového Ríma. Spontánne sa pre mňa stal vzorom v tom, ako by som sa aj ja mal vžiť do svojej roly. Premohol som svoju nevôľu ... a chcel som pre ‚môjho‘ Barabáša vydať zo seba tiež len to najlepšie.“

Nakrúcanie scény, v ktorej Pilát predvádza Ježiša a Barabáša židom a pobúrený ľud si žiada Barabášovo prepustenie, sa napokon pretiahol na niekoľko dní. Nadišla chvíľa, keď sa mal pred bežiacou kamerou po prvýkrát stretnúť pohľad Pietra Sarubbiho alias Barabáša s pohľadom Ježišovho predstaviteľa Jima Caviezela. Ten mal pravé oko nalíčené, akoby bolo ťažko zranené – podobne, ako to ukazuje Turínske plátno. Sarubbi potvrdzuje: „Od Mela Gibsona som dostal pokyn, aby som sa na Ježiša pozrel až na konci scény, keď budem už bez reťazí zostupovať dolu schodmi. Až vtedy som sa ja Barabáš mal pozrieť na tohto ‚úbohého a dokaličeného neznámeho‘, ktorý je teraz vydaný na smrť namiesto mňa... Ako som teda zostupoval na prvý stupienok, náhle som na svojom pravom pleci pocítil čosi ako jemné šklbnutie a zároveň pocit tepla. Mimovoľne som sa obzrel tým smerom ... a bol som nanajvýš zaskočený a zmätený pohľadom Ježišovho predstaviteľa! Nenašiel som v ňom nič z toho, čo som očakával – žiadnu zlosť alebo žalobu. Bola v ňom len nesmierna hĺbka dobroty, prijatia a milosrdenstva, obklopená láskou a starosťou o mňa – o Barabáša, zbojníka a vraha. Toto všetko som vyčítal v pohľade, akým sa na mňa dovtedy ešte nikto nikdy v živote nepozrel! Bol to nepopísateľne silný pocit, ktorý v mojom vnútri spôsobil okamžitú premenu. A to, čo býva pri filmovaní často namáhavé – totiž natáčanie tej istej scény znova a znova – sa pre mňa stalo príležitosťou vždy nanovo a hlbšie prijímať tento pohľad, ktorý bol zakaždým rovnako naliehavý; pohľad herca, v ktorom prebýval Boh! Áno, v tomto pohľade som sa stretol s Ježišovým pohľadom. Pýtal som sa však: Ako je to vôbec možné?! Ako na mňa môže očami herca hľadieť sám Kristus, a to počas nakrúcania filmu?!

Celé nasledujúce mesiace som v sebe nosil hlboký nepokoj a nevedel som nájsť osobu, s ktorou by som sa o tom dokázal porozprávať. Napriek tomu, že som mal mnoho priateľov a známych, uvedomil som si, aký som v podstate osamelý. Ani len mojej partnerke a rodičom som sa nedokázal zdôveriť a spýtať sa ich na tento pohľad, ktorý ma prenasledoval a v noci mi nedal spať. Našťastie, ani neviem prečo, ale táto malá, vedľajšia úloha Barabáša vzbudila záujem u žurnalistov. Prišli a viedli so mnou dlhé rozhovory. Jedno z týchto interview bolo zverejnené v známom denníku a dostalo sa do rúk dona Gabrieleho, kňaza. Zavolať mi a povedal: ‚Zaujal ma zvlášť ten pohľad.‘ Vo svojej bezradnosti som si pomyslel: ‚No konečne je tu niekto od fachu, kto by mi snád vedel pomôcť, aby som dokázal pochopiť, čo sa so mnou vlastne stalo.‘ Ja, ktorý som z náboženstva poznal tak málo a ani len modliť som sa nevedel, som po mnohých rozhovoroch pomaly začínal chápať. Jedného dňa som dostal encykliku pápeža Benedikta XVI. Deus caritas est – Boh je láska. Počas dlhej cesty vlakom som ju náhodne otvoril a zrak mi padol práve na vetu: ‚Pán nebol neprítomný ani v ďalších dejinách Cirkvi:

stále nám vychádza v ústrety novým spôsobom – prostredníctvom ľudí, cez ktorých prežaruje.
To bola tá dlho vytúžená odpoveď: Pán využil ten pohľad ako nástroj, aby sa na mňa zahľadel!
Bolo to pre mňa niečo tak udivujúce a ohromujúce, že ma to doteraz dojíma.

*P*ostupom času sa môj život od základov zmenil. Stále znova a znova som pozeral film Umučenie Krista a tento film sa pre mňa stal „vyučovaním katechizmu“. Zaujala ma najmä scéna Poslednej večere. V určitej chvíli som cítil túžbu – ba povedal by som – až naliehavú potrebu prijať svätú Eucharistiu. O to väčšia bola bolesť, že sa toho musím zrieknuť, keďže som žil so ženou, s ktorou som nebol zosobášený. Táto neslýchaná, príťažlivá sila Eucharistie ma napokon priviedla k novému prehodnoteniu mojich osobných životných postojov a ešte v novembri toho istého roku 2003 sme sa cirkevne zosobášili. Od tých čias majú naše deti otca, ktorý je pokojnejší, miernejší a veselší. Vo svojej hereckej profesii však hľadám spôsoby, ako by som mohol poslúžiť Pánovi a viere, a to ma naplňa obrovskou radosťou.

Pietro Sarubbi dnes považuje Barabáša „za symbolický obraz, alegóriu našej trpiacej spoločnosti, obraz padnutého ľudstva, ktorého všetku vinu vzal Ježiš na seba“.

P. John Bartunek, člen kongregácie Legionári Krista, mal na starosti duchovnú správu počas nakrúcania a bol k dispozícii k spontánnym rozhovorom o viere. Zvlášť silno naňho zapôsobilo obrátenie talianskeho herca Lucu Lionella, ktorý stvárnil zradcu Judáša Iškariotského. P. Bartunek o tom vydáva svedectvo: „Lionello začal nakrúcanie filmu ako zarytý ateista a nemal žiadne zábrany vyznávať to aj otvorene. Keď bola predbežná verzia filmu so zvukovým materiálom hotová, sedel som práve v rozhlasovom štúdiu, keď prišiel Lionello, ktorého ešte čakal postsynchrón niekoľkých úsekov (dodatočné štúdiové nahrávanie dialógov a zvukov, pozn. red.). Tu sa ma spýtal, či by sa mohol u mňa vyspovedať. Podľa všetkého sa v ňom po tom, čo zažil, udiala vnútorná premena. Nechal pokrstiť svoje deti, uzatvoril právoplatné manželstvo a stal sa katolíkom.“ Jim Caviezel spomínal aj ďalšieho protagonistu z filmu, istého moslima, ktorý počas nakrúcania objavil Krista: „Bol jedným z vojakov, ktorí ma bili a obrátil sa.“

Skryté cesty Božej prozreteľnosti

Alessandro Fortis sa narodil v roku 1841 v bohatej židovskej rodine. V liberálnom prostredí však svoju židovskú vieru vôbec nepraktizoval. Aj keď bol vychovaný na katolíckom inštitúte, stal sa tento mladý taliansky advokát a politik už čoskoro antiklerikálom a časom aj slobodomurárom, no nikdy sa nepovažoval za výslovného nepriateľa kresťanského náboženstva. Ambiciózny Fortis sa dostal do vysokých politických kruhov a v talianskej vláde sa dopracoval až na ministra vnútra a ministra zahraničných vecí a napokon zaujal post premiéra. Ako 67-ročný dostal otravu krvi a po dlhých mesiacoch plných utrpenia 4. decembra 1909 v Ríme zomrel. Do poslednej chvíle bol pod prísny dozorom „bratov“ zo slobodomurárskej lóže, ktorí verili, že takto prekazia akúkoľvek „náboženskú náladu“ umierajúceho. Okázalo pompézny pohreb tvoril zdanlivo veľkolepé zakončenie jeho života.

Až o 31 rokov neskôr vyšlo najavo čosi neuveriteľné: Fortis, vysokopostavený člen slobodomurárskej lóže a ešte k tomu žid, bol zaopatrený sviatosťami a zomrel ako kresťan! Pomohol mu don Luigi Orione, zakladateľ Malého diela Božej prozreteľnosti, svätorečený sv. Jánom Pavlom II. Don Orione sám o tom podal svedectvo v roku 1940 (tento rok bol posledným rokom jeho života): „Neraz si môžeme myslieť, že muži v politike sú ďaleko od Cirkvi a umierajú bez sviatostí, zatiaľ čo sa mnohí z nich často v súkromí a bez veľkého publika zmierili s Cirkvou a s Bohom. Keď Alessandro Fortis, výnimočná a svetoznáma osobnosť, ležal na smrteľnej posteli, chcel sa stretnúť s kňazom, aby pred Bohom všetko urovnal. Niektorí kňazi sa aj snažili dostať do ministerského paláca, avšak všetci boli odmietnutí.“ O chorého sa každodenne starali známi lekári prof. Ettore Marchiafava a hlboko veriaci Dr. Enrico Zandotti (ten bol aj osobným lekárom pápeža Pia X.). Práve oni dvaja sa Svätému Otcovi zmienili o Alessandrovom želaní stretnúť sa s kňazom, ako aj o skutočnosti, že zlyhali všetky doterajšie pokusy dostať sa k zomierajúcejmu cez dvere strážené hliadkujúcimi slobodomurármi. Pápež Pius X. im povedal: „Odporučím vám istého kňaza, ktorý nájde spôsob, ako sa k nemu dostať.“

Týmito slovami ich odkázal na svojho priateľa dona Orioneho, ktorý sa priatelil aj so spomínanými lekármi a zdržiaval sa práve v Ríme, aj keď vtedy bol už generálnym vikárom v Messine na Sicílii. „Keď som sa dopyčul, ako to všetko dovtedy prebiehalo,“ rozpráva don Orione, „vymenil som svoj talár za lekársky plášť a pred očami slobodomurárov som s pokojom v duši vyšiel hore schodmi do apartmánu na námestí Grazioli. V sprievode tých dvoch lekárov, ktorí ma vydávali za svojho nenahraditeľného lekárskeho pomocníka, som mal možnosť opakovane vstupovať do tohto domu a ako kňaz preoblečený za ošetrovateľa som mohol dušu zomierajúceho prebudíť k životu. Aj keď telo tejto politickej osobnosti stále viac a viac chradlo, umierajúci bral na vedomie všetko s veľkou odovzdanosťou a radosťou. Viackrát som mu v bielom plášti priniesol ‚liek nesmrteľnosti‘ a ‚protilieky smrteľnosti‘ – ako sv. Ignác mučeník nazýval Eucharistiu. Potom tento významný človek pokojne a s útechou zomrel.“

Teraz už rozumieme, prečo tento ťažko chorý politik nereagoval na dobre myslené a úprimné rady svojich kresťanských priateľov, aby aspoň na konci života prešiel do „svätého stáda“. Je tiež pochopiteľné aj to, prečo na smrteľnom lôžku svojej dcéry Márii, ktorá sa vydala za voľnomyšlienkaru grófa Saffiho a ktorá o konverzii svojho otca nič netušila, mohol povedať tieto slová: „Pred Bohom a pred ľuďmi som všetko urovnal. Dcéra moja, mám pokojné svedomie a umieram v pokoji.“

Pohreb mal byť bez kňaza a bez kríža. Z pohrebného voza provokatívne odstránili kríž a nahradili ho červenou čiapkou voľnomyšlienkarov. Don Oriane sa o tom vyjadril: „Uprostred týchto slobodomurárskych vlajok a trianglov, vystavených svetu na obdiv, som bol na chvíľu hneď vedľa rakvy aj ja, kňaz v lekárskom plášti. Potom ale bolo načase, aby som zmizol. Práve v tom momente, keď sa zdalo, že bezbožnosť víťazí, priniesla viera svoje najkrajšie víťazstvo.“

Prameň: Časopis Il Timone, október 2018, str. 50-52.

Kto klope, tomu otvorí!

Stalo sa to v Lurdoch v roku 1984. V duši jedného presvedčeného ateistu celkom nečakane a mocne, no predsa jemne začala pôsobiť milosť. Vtedy 50-ročný chirurg Maurice Caillet o tom neskôr v prednáškach a rozhovoroch veľakrát rozprával.

*N*arodil som sa v roku 1933 v Bretónsku. Pochádzam z lekárskej rodiny, ktorá odpadla od viery a voči Cirkvi bola celkom otvorene nepriateľská. Nepokrstený som niekoľko rokov po mojom medicínskom štúdiu získal stále zamestnanie ako gynekológ a urológ na jednej veľkej klinike v meste Rennes. Ako gynekologický chirurg som vykonával všetky formy antikoncepcie a sterilizácie. Dokonca som na mojej súkromnej klinike v Bretónsku vykonával aj potraty, a to už aj pred ich legalizáciou. Bol som prvý, kto to robil a pričínal som sa, aby sa táto metóda „pokroku a tolerancie“ rozširovala, aj keď ma ako lekára táto činnosť nanajvýš zneistila a poburovala. Napriek tomu som bol skrz-naskrz materialista, racionalista a veril som vede – bol som ateista.

V roku 1968, práve po rozvode, som v máji na odporúčanie svojho priateľa po prvýkrát navštívil slobodomurársku lóžu Veľký Orient Francúzska. Začiatkom roka 1970 mi navrhli možné prijatie. V podstate som ani netušil, čo všetko ma tam čaká. Mal som 36 rokov, bol som slobodný muž a nikdy predtým som nebol členom žiadneho odboru či politickej strany. Raz poobede som v zastrčenej uličke mesta Rennes zaklopal na dvere jedného chrámu, na jeho fasáde bola znázornená sfinga a trojuholník s okom v strede. Privítal ma jeden muž a opýtal sa ma: „*Pane, žiadali ste o prijatie? Je vaše rozhodnutie definitívne? Ste pripravený podrobiť sa skúškam? Ak znie vaša odpoveď áno, tak ma nasledujte.*“ Prikývol som a on ma potom už len viedol. Začal som pociťovať istý nepokoj, no skôr než som ho mohol vyjadriť, všimol som si, že dvere za mnou sa zatvorili.

*V*lóži som bol aktívnym celkom 15 rokov a v hierarchii som rýchlo postupoval, dostal som sa až k 18. stupňu hodnosti. Tak som sa sám stal „ctihodným“ veľmajstrom lóže a s veľkou podporou a pomocou „bratov“ z lóže som robil kariéru v zdravotníctve. Potom sa mi otvorili dvere do Paríža a stále viac a viac som sa dostával do styku s rôznymi formami okultizmu a mágie. Keď som sa nachádzal práve na vrchole svojho profesionálneho a politického úspechu, udialo sa niečo nepredvídané. Môj riaditeľ, „brat“ a priateľ, sa zrazu stal mojím nepriateľom. Predovšetkým však v roku 1983 vážne ochorela moja druhá manželka Claude. Nevysvetliteľné problémy so žalúdkom a črevami ju na mesiace urobili práceneschopnou. Prakticky vôbec nemohla požívať

potravu. Ani špecialisti, ktorých som poznal a ani žiadni liečitelia jej nevedeli pomôcť. Bol som v koncoch. Zoči-voči tejto beznádejnej situácii som sa – z nejakého pre mňa nanajvyš neobvyklého vnútorného impulzu – rozhodol, že svoju ženu zoberiem do Pyrenej, aby si tam oddýchla. Ale ani tam sa jej stav nijako nezlepšil. Tu mi prišiel na um jeden nápad, priznávam, že pre materialistu a voľnomyšlienkaru môjho formátu úplne absurdný.

Napadlo mi, že by sme sa mohli na ceste domov do Bretónska zastaviť v Lurdoch. Aj keď toto miesto pre mňa, ktorý som celých 50 rokov svojho života bol voči Cirkvi nanajvyš nepriateľsky naladený, nebolo žiadnym, miestom zvláštnej milosti, predsa som si myslel, že Lurdy by sa mohli snáď prejavíť ako miesto špeciálne účinných energií, ktoré by v mojej žene mohli vyvolať nejaký pozitívny psychologický šok.

Jedného dňa, bolo to veľmi chladné dopoludnie vo februári 1984, sme teda prišli k svätyni. Moja žena zamierila k miestu bazénov s lurdskou vodou a neskôr sme sa mali stretnúť pri Jaskyni Panny Márie. Medzitým som sa chcel niekde ukryť pred zimou, a tak som sa dostal do krypty baziliky, kde sa práve začínala omša. Bola to prvá svätá omša môjho života. Stál som úplne vzadu a veľmi pozorne som počúval. Zrazu kňaz vstal a prečítal akýsi úryvok z textu. Nevedel som, že to bolo evanjelium daného dňa. „*Proste a dostanete, hľadajte a nájdete, klopte a otvoria vám*“ (Mt 7,7).

Bol som úplne šokovaný, táto posledná veta mi bola veľmi povedomá. Slobodomurári ju vždy používajú pri obrade prijatia. Aj ja som ju pri mojom iniciačnom rituáli počul a neskôr som tieto slová sám ako veľmajster pri prijímaní nováčikov do lóže veľakrát opakoval.

V tom momente som pochopil, že to bol bezpochyby Ježiš, kto tieto slová vyslovil ako úplne prvý! Keď si kňaz sadol, nastalo hlboké ticho. A práve vtedy som začul tajomný vnútorný hlas, plný úžasného tepla a pokoja. Celkom zreteľne som počul: „*Dobre, ty prosíš o uzdravenie manželky Claude, ale čo by si mi mohol ponúknuť ty...?*“ Bol som presvedčený o tom, že to bol Boh, kto ku mne prehovoril. Celkom spontánne som si v tom okamihu so zdesením uvedomil, že môžem ponúknuť len sám seba. Seba samého, to bolo všetko, čo som mohol dať. A to sa mi na ateistu, ktorý tolko rokov nenávidel Cirkev a kňazov, nezdalo byť málo! Po svätej omši som hneď v sakristii vyhľadal kňaza a bez akýchkoľvek okolností som ho poprosil, aby ma pokrstil. A ešte som dodal, že som voľnomyšlienkar a okultista, čo vyvolalo jeho úžas a tváril sa, akoby zazrel diabla vo sväteničke. Zajakajúc sa mi povedal: „*Ó, ... no ... to je trochu komplikované. Musíte sa obrátiť na biskupa vašej diecézy v Rennes.*“ Toto bol začiatok mojej duchovnej cesty, ktorá ma priviedla až k obráteniu.

Schádzal som po schodoch k jaskynke, kde ma už čakala premrznutá manželka. Prvé, na čo som sa zmohol, boli otázky: „*Ako sa prežehnáva? Ako sa modlí? Ako znie Otčenáš?*“ Claude si totiž od detstva zachovala svoju vieru, ako aj úctu k Panne Márii, ktorú nazývala Naša milá Pani z Lúrd. Vedel som, že oboje uchovávala v tichosti svojho srdca, skryté pred mnou, lebo si bola istá, že by sa mi to nepáčilo. Claude zostala ako obarená a myslela si, že to predsa nie je možné. Zároveň si však všimla moje vnútorné dojatie. Všetky moje filozofické základy sa v priebehu niekoľkých minút jeden po druhom rúcali. Keďže Claude poznala katechizmus, na ceste domov do Bretónska som ju bombardoval množstvom otázok o náboženstve. Pritom mi vôbec nenapadlo, aby som sa jej spýtal, či pocítila nejaký náznak uzdravenia. A moja žena v Lurdoch skutočne uzdravená nebola. Deň za dňom rástol môj hlad po poznání. Chcel som spoznať modlitby, evanjeliá a základy viery. Po intenzívnej príprave som o necelé tri mesiace v slzách a hlboko dojatý prijal počas veľkonočnej liturgie sviatosť krstu. Okrem toho som ako dar dostal aj uzdravenie mojej manželky. Bola tak dlho

chorá, pripútaná na lôžko, že už nemohla takmer nič jesť. A teraz, po trinástich mesiacoch, bola uzdravená! A už o osem dní začala chodiť do práce. Áno, moje prvé obrátenie a jej uzdravenie úzko spolu súviseli. Moje druhé, a v každom prípade zložitejšie a ťažšie obrátenie sa udialo vtedy, keď som prostredníctvom zvláštneho pôsobenia Ducha Svätého dokázal radikálne skončiť so všetkými okultnými a ezoterickými praktikami, od ktorých som bol viac závislý než od nejakej drogy.

K keď som prišiel do lôže a „bratom“, medzi ktorými sa nachádzali aj idealisti a ľudia dobrej vôle, som porozprával o mojom obrátení, boli ako zamrznutí. Priatelia sa čoskoro stali mojimi nepriateľmi a z práce ma – napriek môjmu bezúhonnému profesijnému životu – prepustili. No ja som aj napriek tomu a uprostred všetkých týchto ťažkostí so zamestnaním bol šťastný: Ja som spoznal Ježiša! Manželka prežívala moju premenu tak intenzívne, až mala pocit, že dostala celkom nového muža.

Svoje správanie som úplne zmenil, nasmeroval som ho na vieru. Moje vnútro bolo úplne obnovené. Claude i ja sme boli rozvedení a druhý raz znovu zosobášení. Po troch rokoch dostal jeden z nás dišpenz z Ríma a druhý uznanie neplatnosti prvého manželstva, a tak sme mohli z Božej milosti prijať sviatosť manželstva v kostole. To zázračným spôsobom obnovilo a prehĺbilo náš manželský vzťah.

*L*urdy zostali pre nás miestom celkom jedinečného významu. Toto milostivé miesto budem vždy nosiť vo svojom srdci! Už vyše tridsať rokov putujeme s manželkou 2-3-krát do roka do Lúrd. Zúčastňujeme sa na duchovných formáciách, na rôznych stretnutiach; sprevádzame chorých na diecéznych púťach. Ale predovšetkým tam putujeme preto, aby sme poďakovali za moje obrátenie.

Prameň: Les Semeurs d'Espérance: Docteur Maurice Caillet, Du secret des loges maçonniques a la lumière du Christ, 2006.

Všetko alebo nič

16. apríla 2016 o 18:58 hod. došlo v Ekvádore k zemetraseniu s magnitúdou 7,8 stupňa. Pri tejto katastrofe bolo 28 000 ľudí ťažko zranených, 663 ľudí prišlo o život, medzi nimi aj 33-ročná sr. Clare Maria z komunity Služobníčok Domova Matky. Táto írsky misionárka spolupracovala na misijnom projekte v meste Playa Prieta, kde majú sestry na starosti školu. Spolu s ňou bolo pod betónovými múrmi budovy pochovaných aj päť detí.

Clare Crockett sa narodila 14. novembra 1982 v severoírskom meste Derry. Vyrastala v katolíckej rodine, bola pokrstená, prijala prvé sväté prijímanie a sviatosť birmovania, ale sama hovorí: „Nechápala som, čo som vlastne prijala, pretože ma to nezaujímalo. Boh nehral v mojom živote žiadnu rolu.“

Clare hovorí sama o sebe: „Ako dieťa som bola divoška a v škole ma poznali ako triedneho klauna. Vedela som veľmi dobre napodobňovať učiteľov, domáce úlohy som si nerobila a o vyučovanie som javila minimálny záujem, zvlášť čo sa týkalo náboženských tém. Ísť do kostola alebo modliť sa ruženec, to bolo pre mňa príliš nudné. Ustavične som rozprávala, až mi jedna rehoľná sestra z našej cirkevnej školy raz povedala: ‚Prázdna nádoba robí veľa hluku.‘ Vtedy som nechápala, čo tým chcela povedať. Ale mala pravdu. To všetko som nerobila zo zloby, ale jednoducho preto, lebo som žila vo svojom svete a mala som iba jeden cieľ: stať sa slávnou herečkou; herečkou známou nielen v Írsku, ale na celom svete.“

Ako 14-ročná som čítala v novinách oznam: ‚Pre všetkých, ktorí snívajú o tom, že raz budú stáť na javisku. Tento workshop vám ponúka možnosť nazbierať skúsenosti a odborné vedomosti, potrebné pre prácu vo filme alebo v televízii.‘ To bolo niečo pre mňa! Vďaka tomuto workshopu a môjmu úspechu som sa mohla stať členkou divadelnej skupiny, ba dokonca som dostala aj osobného manažéra. V tomto čase sa všetko točilo okolo môjho tela, mojich vlasov, môjho výzoru. Keď som mala spievať, vystupovala som úplne sebaisto a s presvedčením, že mám šancu. To nebol pre mňa žiaden problém, bola som si istá, že som lepšia ako všetci ostatní, a divadlo, herectvo, tvorivé písanie, recitovanie i réžiu som doslova milovala.

Keď som mala 15 rokov, dostala som svoju prvú prácu v televízii na anglickom Kanáli 4. Neskôr som na tom istom kanáli moderovala ďalší program. V šestnástich som už celkom samostatne moderovala dôležitejšie relácie a v osemnástke som dokonca hrala vo filme. Bola to síce malá rola, ale vedela som, že iba tak sa dá postúpiť. Vo svete šoubiznisu je hriech oslavovaný. Všetci moji priatelia a aj ja sme žili v hriechu: pili sme, fajčili, randili s chalanmi, pohrdali sme rodičmi ...

Moje prvé stretnutie s Bohom

Moje dve spolužiačky sa rozhodli zúčastniť na víkendovom kurze o viere a pozvali aj mňa. Keďže to bolo čosi náboženské, odmietla som, no ony sa vrátili také nadšené, že na ďalšie stretnutie som zo zvedavosti išla s nimi. Vlastne sa mi to vôbec nepáčilo a ani som nerozumela, o čom

hovorili. Keď som potom sedela pri poklone pred Oltárnou sviatosťou, myslela som si: O čom mám hovoriť s týmto kúskom chleba? Vlastne som si myslela, že som na celkom nesprávnom mieste, no predsa som v tichu tej malej kaplnky cítila, že Ježiš mi chce niečo povedať. Cítila som, že musím zmeniť veľa vecí, ale myslela som si, že Boh nemá právo hovoriť mi, čo mám zmeniť. To je môj život. Bála som sa predovšetkým toho, že mi vezme moje šťastie.

Po tejto skúsenosti som sa z času na čas modlila, teda – rozprávala som sa s Bohom a Pannou Máriou, ale vo svojom živote som nič nezmenila. Raz som počula rehoľné sestry hovoriť na tému povolania a kresťanského života. Mala som pocit, že to všetko sa týka mňa, že všetko hovoria mne, hoci som vôbec nevedela, čo vlastne znamená povolanie. V ten deň som prisľúbila Pánovi zmeniť svoj život, aby som mu mohla celkom patriť. Ale už na ďalší deň som si to rozmyslela, obrátila som sa mu chrbtom a povedala: Dovidenia, Ježiš!

Cesta do Španielska zadarmo

Od dvanástich som fajčila a pila, trávila som veľa času na rôznych párty a v kluboch. Všetky svoje peniaze som premrhala na alkohol a cigarety. Cez víkendy som sa opíjala s priateľmi, a keď som mala sedemnášť, začal sa alkohol stávať pre mňa vážnym problémom.

Jedného dňa mi zavolala priateľka Sharon Dougherty a spýtala sa ma, či nechcem ísť do Španielska, všetko je už vraj uhradené. Cestovať zadarmo do Španielska, pomyslela som si, 10 dní párty na pláži a na slnku. Samozrejme, že idem.

Sharone mi dala adresu, na ktorej som si mohla vyzdvihnúť letenky. Plná očakávania som tam zazvonila. Otvoril mi asi 40-ročný muž a voviedol ma do miestnosti, v ktorej sedeli dospelí s ružencom v ruke a priateľsky na mňa hľadeli. Prekvapená, že som tam nenašla svojich priateľov, ale samých „starých ľudí“, som sa opatrne spýtala, či cestujú do Španielska. S nadšením mi odpovedali: *„Áno, ideme na pút.“* – Čože, pút? Nevedela som síce, čo to je, ale bolo mi jasné, že to má niečo spoločné aj s návštevou omše. Moja priateľka, ktorá sedela na zemi, doplnila: *„Ach, áno, zabudla som ti povedať, že tam budeme bývať v kláštore.“* To bolo na mňa priveľa a hneď som chcela z toho vycúvať. Ale ona sa nevzdala: *„Clare, tvoje meno je na letenkách, už sa to nedá vrátiť.“* Dobre, pomyslela som si, veď sa nemusím zúčastniť na ich programe, pôjdem si lahnúť na pláž. Ibaže my sme nešli na Ibiza, ale do malého mesta, aby sme tam prežili Veľký týždeň – bez pláže, bez slnka a bez párty; vôbec nič tam nebolo.

Ukrižovaný pre mňa

To prvé, čo som po príchode do kláštora hľadala, bola cigareta a zrkadlo. Nechcela som iným liezť na nervy, ale presne to som robila. Pre mňa boli dôležité iba moje vlasy, moje obočie, moje cigarety a ja sama. Nemala som ani poňatia, čo je Veľký týždeň, a ešte menej som vedela, ako sa má rozjímať nad Kristovým utrpením, jeho smrťou a zmŕtvychvstaním.

Počas tohto týždňa sme mali rozhovory o viere, pracovali sme v skupinách, v náplni boli modlitby a sväte omše. Chodila som iba na tie podujatia, o ktorých som vedela, že by si iní mohli všimnúť, keby som tam chýbala, napr. práca v skupinkách. Nikdy som nebola na svätej omši. V mojej skupine bol P. Rafael Alonso, zakladateľ komunity Služobníčok Domova Matky. Rozprávalo sa o svätej

Eucharistii. Keď sa ma spýtali, čo si o tom myslím ja, vybrala som si cigaretu z úst a opýtala sa, čo je to Eucharistia. Hoci mi to všetci vysvetľovali a naozaj sa veľmi snažili, mne to neprinieslo žiadne osvetlenie, a tak som len jednoducho odpovedala: Aha!

Na Veľký piatok mi niekto povedal: *Clare, dnes musíš ísť do kostola.* Tak som teda na liturgiu išla, sadla som si do poslednej lavice a dávala najavo svoj nezájum. Prišiel okamih, keď sa všetci postavili a stredom kostola išli dopredu uctiť si kríž. S rukami vo vreckách som sa postavila aj ja do radu a myslela som si: Kedy sa to konečne skončí, aby som mohla ísť von a jednu si zapáliť.

*K*eď som bola na rade, pobozkala som klinec, ktorý prebodol Ježišove nohy. V kostole vládlo úplné ticho a ja som v tomto momente cítila, ako keby mi niekto dal silnú facku. Pochopila som: tento Ježiš, ktorý tu visí na kríži, je Boh. Zomrel za moje hriechy, moju márnivosť, moju neveru, moju nečistotu... Pocítila som veľký smútok. Súčasne som ale pochopila, že jediná cesta, ako Ježiša potešiť, spočíva v tom, že mu dám svoj život. Keď som sa vrátila do lavice, musela som plakať a plakať a plakať. Sama som nechápala, čo sa to vo mne deje. Počas niekoľkých sekúnd sa Boh dotkol môjho srdca a otvoril ho – a to bez jediného slova, v úplnom tichu.

Zrazu sa ma zmocnil strach. Dať všetko Bohu? Môjho priateľa, moju kariéru, moje peniaze, môj mejkap, moje cigarety?

Nie, na to som ešte pripravená nebola. To, čo odo mňa očakáva, je nad moje sily. Preto som mu hneď povedala nie a prečítala som mu aj celý zoznam vecí, bez ktorých nedokážem žiť; predovšetkým bez diskotéky. A okrem toho som sa chcela stať známou herečkou.

Prečo ma neprestávaš zraňovať?

*O*päť som bola v Írsku a v hluku a zhone každodenného života som na túto milosť zase zabudla a žila som ako predtým. Na druhej strane som nevedela zabudnúť na španielske sestry. Celý rok sa Pán pokúšal osloviť ma, ale ja som ho nechcela počúvať a vyhýbala som sa tichu.

Bol to jeden obrovský duchovný boj. Moje svedomie mi hovorilo: Musíš to s tvojím priateľom ukončiť. Nemôžeš mu dať svoje srdce, lebo ho máš dať Ježišovi. Chcela som a súčasne nechcela urobiť tento krok.

Postupom času stratilo svoj význam všetko, čo ma robilo šťastnou, a ja som pocítila hlbokú vnútornú prázdnotu. Raz večer som bola v klube a príliš veľa som toho vypila. Išla som na toaletu, aby som sa vyvracala. A tu, na záchode, som jasne cítila, ako sa niekto na mňa pozerá. Cítila som silu intenzívneho pohľadu ... bol to Pán! Súčasne som vo vnútri počula jeho hlas: *Prečo ma neprestávaš zraňovať?* Tento pohľad ma vo vnútri mučil a videla som, ako svojou opitnosťou a hriechmi Pána nanovo križujem. Pochopila som, že spôsobom, akým žijem, zraňujem nielen samu seba, ale aj Boha.

Znova mi bolo jasné: máš všetko, ale nie si šťastná. No predsa som ešte stále nemala silu, aby som niečo zmenila.

Teraz alebo nikdy!

*K*eď som mala 18 rokov, ponúkli mi rolu vo filme plnom násilia, pomsty a nenávisti. Pri práci na filme je o hercov veľmi dobre postarané, ponúkajú im tie najlepšie hotely a najexkluzívnejšie

reštaurácie. Majú vlastnú maskérku a celý tím ľudí, ktorý im zabezpečuje nadštandardný komfort. Jedného večera som išla s režisérmi a hercami von, ale pretože som večer predtým bola úplne opitá, utiahla som sa po jedle do svojej hotelovej izby. Sedela som na posteli a prechádzala som si časový plán nasledujúceho dňa. V tichu svojej izby som aj napriek najväčšiemu luxusu a osobnému úspechu prežívala veľkú vnútornú prázdnotu. Preplakala som celé hodiny, až kým som neurobila pevné rozhodnutie: Teraz alebo nikdy! Akonáhle dokončím školu, pôjdem do Španielska k sestrám a všetko odovzdám Pánovi. Keď som svojim priateľom v škole oznámila, že sa stanem mníškou, smiali sa a mysleli si, že som sa zbláznila, pretože som v jednej ruke držala pivo a v druhej cigaretu. „*Vyhodia ťa po dvoch týždňoch.*“

Clarina matka rozpráva v jednom svedectve, ako si pred ňou kľakla a úpenlivo ju prosila, aby ostala v Írsku. „Bolo to ako skok z útesu do neistoty, ale verila som, že ma zachytia ruky Pána a Panny Márie a že mi vrátia naspäť moju dôstojnosť, slobodu a pravdu o tom, čím som bola.“

Iba s ním samým

„*V* júni 2001 som s Božou pomocou opustila Írsko a aj všetko ostatné. Aj bez znalosti španielčiny som bola 11. augusta, na sviatok svätej Kláry, prijatá v kláštore u sestier Služobníčok Domova Matky. Začiatok naozaj nebol ľahký, pretože som sa musela zbaviť všetkých mojich nerestí a zlovykov a naučiť sa rozmýšľať celkom iným spôsobom. Keďže som sa už nemohla stať známou herečkou, chcela som sa stať aspoň známou sestrou. Náš zakladateľ páter Rafael mi dôveroval: „*Myslím, že sa známou sestrou staneš. Ale na to, aby si sa ňou stala, musíš byť tou najpokornejšou spomedzi všetkých sestier. A byť najpokornejšou, to znamená, že sa musíš naučiť poslúchať.*“ A tak som vedela: budem poslúchať!“

*N*ovicmajsterka v jednom interview hovorí, že Clare skutočne preukázala mimoriadnu ochotu urobiť všetko, čo sa od nej vyžadovalo. V tom jej pomohol aj jej charakter, odhodlanosť robiť všetko naplno: všetko alebo nič! Mala rada prirovnanie s blankošekom, ktorý každé ráno Pánu Bohu vystavila a dovolila mu naň napísať to, čo chcel on. Toto si všimli všetci, ktorí s ňou žili. Bolo jedno, čo sa od nej žiadalo, jej odpoveď prišla vždy hneď a dokonca s úsmevom: „*Veľmi rada!*“

*P*rvé sľuby zložila, keď mala 23 rokov. Zvolila si meno sr. Clare Maria od Najsvätejšej Trojice a od Srdca Panny Márie. O 4 roky neskôr, 8. septembra 2010, sľúbila Pánovi pri večných sľuboch svoju trvalú vernosť navždy. Na osobnú cestu povolania dostala motto: *A solas con Él solo*, čo možno preložiť ako: *Iba s ním samým*. Veď tak sa začalo jej povolanie v ten Veľký piatok, keď Ukrižovanému pobožkala nohy.

„*Keď Pán zomrel za mňa, ako by som ja mohla nezomrieť sama sebe a nežiť už iba pre neho?*“, vysvetľovala niekoľkým nechápajúcim hosťom.

Jej prvá misia bola v meste Belmonte, v španielskej provincii Cuenca. Veľmi rýchlo sa ukázal jej mimoriadny dar, ako deťom a mladým sprostredkovať pravdy viery a ako ich učiť láske k Ježišovi. Spreádzala ich s veľkou horlivosťou na ich osobnej ceste vnútorného uzdravenia a posvätenia. Jej veľkým spojencom pri evanjelizácii bola gitara. Až do vyčerpania, napriek teplu, únave a migréne spievala s deťmi a mladými, aby v nich zapálila radosť a lásku k Bohu. V americkom Jacksonville pomáhala vybudovať misijnú stanicu, potom pracovala vo Valencii, španielskom prístavnom meste, neskôr prišla do Ekvádoru a pracovala najprv v meste Guayaquile a potom v Playa Prieta.

Aj napriek aktivite a radosti, ktoré boli súčasťou jej práce, stále viac v nej rástla túžba po tichu a po čase, keď smela byť len sama s Pánom. Aj keď regula sestier predpisuje denne čas modlitby a tichú adoráciu, jej duši to nestačilo, pretože len v tichu mohla dobre počuť Boží hlas a zjednotiť sa s ním; *Iba s ním samým.*

*D*ňa 8. apríla 2015, takmer presne rok pred smrťou, napísala P. Rafaelovi: „Aj keď je Veľký piatok smutným dňom, pociťujem v sebe radosť a horí vo mne túžba trpieť pre Pána; sama si to neviem vysvetliť. Všetko sa mi zdá byť málo: nedostatok odpočinku, pôst, horúčava, počúvať ľudí... všetko, čo ma niečo stojí, ma naplňuje radosťou, pretože mi to umožňuje byť v Pánovej blízkosti... Dlho som zotrvala pred krížom a prosila o milosť, aby som nikdy, nikdy viac nezabudla, koľko pre mňa trpeli Pán Ježiš a Panna Mária.“

*S*r. Clare práve učila dievčatá hrať na gitare, keď ich 16. apríla 2016 prekvapilo zemetrasenie, pri ktorom ona i jej žiačky prišli o život. Nachádzali sa v priestoroch na prvom poschodí budovy. Ešte pri obede, keď sa sestry rozprávali o smrti, ich sr. Clare uistovala: „Prečo by som sa mala báť smrti, keď predsa pôjdem k tomu, s ktorým počas celého svojho života túžim byť.“

Zo sr. Clare vyžarovalo šťastie, ktoré pochádzalo z jej osobného stretnutia s Kristom a z jej rozhodnutia, dať mu všetko a nič si nenechať len pre seba. Na konci svojej autobiografie sa stožňuje so slovami pápeža Benedikta XVI.: „Ak dovolíme Kristovi vstúpiť do nášho života, nič tým nestratíme; nič, nič, vôbec nič z toho, čo robí náš život slobodným, pekným a veľkým, to môžem dosvedčiť.“